

A Magyar Néphadsereg Katonai Szállítási Főigazgatóság szerepéről és főbb feladatairól

Sárközi István ezredes

A hadseregben végbemenő változások, a korszerű technika nagytömegű megjelenése és a felemelt kiképzési harcászaltsági követelmények nagymértékben megnövelték az anyag szükségleteket, a csapatok kiképzési bázisokra való mozgását, tehát a szállítási tevékenységeket.

A népgazdaságban is nagy fejlődés következett be a közlekedés minden szállítási ágazatában. Megnőtt az egyes szállítási ágazatok (gépkocsi, csővezeték stb.) szerepe és jelentősége. Kialakult a gazdaságos szállítási feladatok megoldása érdekében a szállítási ágazatok komplex felhasználásának igénye.

A hadseregben és a polgári közlekedésben bekövetkezett változások megkövetelték, hogy az MN közlekedési szolgálata is igazodjon a hadsereg és a polgári közlekedés korszerűsítéséhez. Az MN közlekedési szolgálatban az elmúlt évtől kezdődően megkezdődött az „egységes közlekedési szolgálat” szervezeti feltételeinek kialakítását, ahol a gazdaságos szállítási feladatok megvalósítása érdekében, figyelembe véve a közlekedési hálózat (vasútvonalak, közutak, vízi utak, csővezetékek, repülőterek) lehetőségeit is, komplexen tervezik meg az összes szállítási ágazatok (vasút, gépkocsi, vízi, csővezeték, légi) felhasználását és igénybevételét. Az egységes közlekedési szolgálat működési feltételeinek megteremtése érdekében létrejött a Központi Katonai Szállításvezetőség (KKSZV) helyett az *MN Katonai Szállítási Főigazgatóság (MN KSZFI)*.

Az MN Katonai Szállítási Főigazgatóság tevékenységének fő területei

1. Katonai szállítások tervezése, irányítása, ellenőrzése és a központi üszpécsér tevékenység ellátása.

2. A közlekedési hálózat biztosítási kérdéseinek és a nehéz technika mozgatásának szervezése, egyeztetése az illetékes polgári közlekedési szervekkel.

3. A közlekedési szolgálat technikai és anyagi eszközeinek beszerzése, elosztása, javítása.

Az MN Katonai Szállítási Főigazgatóság feladatköre jóval meghaladja a korábbi Központi Katonai Szállításvezetőség feladatát. Az utóbbi csak a katonai *vasúti szállítások* szervezésével, illetve ehhez kapcsolódó feladatokkal foglalkozott. Ezzel szemben a Katonai Szállítási Főigazgatóság a szállítások komplex tervezését az összes szállítási ágazatok (vasúti, közúti, vízi, légi, csővezetékes) bevonásával hajtja végre. Ez lehetőséget ad arra, hogy a szállítás végrehajtására a leggazdaságosabb, illetve legelőnyösebb szállítási ágazatokat lehessen kiválasztani, sőt mód van a szállítási folyamatok több szállítási ágazat (vasút, vízi, gépkocsi) bevonásával történő kombinált megszervezésére is. Pl.: a Budapestről Baja—Szekszárd—Pécs útvonalon szállítandó anyagot — amennyiben az több vagonot teszi ki —, nem vasúton, hanem vízi úton, uszályon a Dunán szállítjuk. Az uszályról, illetve a dunai állomásról gépkocsikkal szállítjuk az anyagokat a célállomásokra.

A HM-szervek és seregtestek szállítási igényeit az MN Katonai Szállítási Főigazgatóság, az MN Közlekedési Szállítási Főnökség útján kapja meg, s ezek alapján az alárendelt Katonai Szállítási Igazgatóságokon keresztül biztosítja a szállítások végrehajtását.

Az MN Szállítási Főigazgatóság a hozzá beérkezett szállítási igények alapján figyelembe véve a szállításokra a legmegfelelőbb szállítási ágazatokat, megtervezi a szállításokat. A tervezésnek megfelelően az illetékes polgári, illetve kijelölt katonai szervektől igényli a szállításokhoz szükséges szállítási eszközöket. Ezt követően közli az igénylőkkel, hogy mikor, milyen eszközzel, rendszabályokkal és költségekkel kerül sor a szállításokra. A szállítás alatt kapcsolatot tart a szállítókkal és figyelemmel kíséri a szállításokat. Szállítási zavarok esetén intézkedik a szállítási akadályok elhárítására. (Ennek folyamatát az 1. sz. melléklet szemlélteti.)

A csapatok (e., ho.) és intézetek (raktárak, szervek) szállítási igényeiket a területileg illetékes 1—6 Katonai Szállítási Igazgatóságoknak jelentik be. (Ezek területi elhelyezkedését a 2. sz. melléklet tartalmazza.)

A Katonai Szállítási Igazgatóságok a helyi polgári szállító szervek (MÁV, VOLÁN, MAHART stb.) útján biztosítják a szállítások végrehajtását. Amennyiben a szállítások megszervezése hatáskörüket meghaladja, a szállítási igényeket továbbítják az MN Katonai Szállítási Főigazgatóság, illetve az MN Közlekedési Szállítási Főnökségre.

A szállítások szervezési és biztosítási feladatain kívül még a közlekedési hálózat biztosítási kérdéseivel, mint új területtel is foglalkozik a Katonai Szállítási Főigazgatóság. Béke időszakban ilyen feladatok lehetnek pl.: a harcok által járható útszakaszok kiépítése, átkelőhelyekhez, harcokészültségi körletekhez utak biztosítása stb. Szállítási ügyekben hatáskörén belül együttműködik a HM-szerveknél működő szállítási felelősökkel, a seregtestek közlekedési szállítási szerveivel és a polgári közlekedés területein a KPM, MÁV, VOLÁN, MAHART, MALÉV közép-irányító szerveivel, illetve szükség szerint az ezekhez tartozó szállítási szervezetekkel.

(Az 1—2. számú *melléletek* a folyóirat végén található.)